

הפקולטה לאמנויות ע"ש דוד ויולנדה כץ, ביה"ס למוזיקה ע"ש בוכמן-מהטה
שם הקורס: הזמר הישראלי – השיר העממי מול השיר האמנותי

THE ISRAELI SONGS – THE FOLK SONGS COMPARED TO THE ART SONGS

שנתי, תשע"ה
שיעור – תרגיל 4 ש"ס

שם המרצה: שמעון כהן
טל' 03-5298891
דוא"ל: shimonci@bezeqint.net

שעת קבלה
לפי תאום מראש

מטרות הקורס
הזמר הישראלי -

- * הצגת החדש מול "הישן"
- ניתוח מרכיביו המוזיקליים והאמנותיים
- הסגנונות המוזיקליים על כל גוניהם
- הכרת היוצרים הגדולים
- התחנות החשובות בדרך התפתחותו
- הצגתו בביצועים חיים בשיעור ובקונצרטים.

דרישות הקורס
נוכחות והשתתפות פעילה בשעורים ובקונצרטים, כתיבת עבודה, בחינת בקיאות.

מטלות
בתום כל שיעור יוטלו שירים להכנה לקראת ביצוע בשיעור הבא.

מטלות סיום
הגת שני קונצרטים פומביים בהשתתפות תלמידי הקורס.
כתיבת עבודת ניתוח של יצירות אחד המלחינים – בהיקף של כ-10 עמודים.

בחינה מסכמת
בסוף השנה תתקיים בחינת בקיאות בכתב. התלמידים ידרשו לענות לשירים ולהפגין ידע כללי ביחס למחברים ולסגנונות.

שקלול ציון הגמר
65% השתתפות פעילה בשיעורים ובקונצרטים.
35% עבודה בכתב ומבחן בקיאות.

נושאי הקורס

1. מבוא – הולדת השיר בארץ ישראל בראשית המאה ה-20
ידידיה אדמון-גורוכוב ("שדמתני", "גמל גמלי"), יואל אנגל ("שיר ערשי").
2. שירי העדות – הבסיס להולדתו של הזמר הישראלי
א. השיר התימני –
ברכה צפירה ונחום נרדי, אסתר גמליאלית, שושנה דמארי ומשה וילנסקי.
- ב. שירת הלאדינו – שירת פזורת ספרד – יצחק לוי.
- ג. שירת שירי האידיש של מזרח אירופה – גולדפדן, גבירטיג, ורשבסקי.
- ד. השפעת סגנון השיר הרוסי על הזמר הישראלי – מרדכי זעירא.
- ה. שירי שבת, חג ומועד – כבסיס לשיר הישראלי החדש.
3. שירי הילדים ובתוכם שירי הערש – חוליה חשובה בהולדתו של השיר החדש :
נחום נרדי, עמנואל עמירן, רבקה גווילי, יואל ולבה, דניאל סמבורסקי.
4. בחיפוש אחר יסודות מוזיקליים חדשים :
השירים שנוצרו בחברה הקיבוצית של ארץ-ישראל –
יהודה שרת, שלום פוסט ולסקי, דוד זהבי, מתתיהו שלם.
5. תקופת קום המדינה :
התיאטרון ובימות הקברט והסטירה כערש להולדת סגנון שירי חדש –
משה וילנסקי, אלכסנדר ארגוב.
6. הולדת "הטיפוס" החדש של הזמר הישראלי –
מתוך הרחם של הצ'יזבטרון ושל הלהקות הצבאיות :
דובי זלצר, אלכסנדר ארגוב, משה וילנסקי, נעמי שמר, גיל אלדמע, יאיר רוזנבלום.
7. הולדת השיר האמנותי –
המלחין בתחום האמנותי כותב מחזורי שירים אמנותיים ישראלים חדשים –
פאול בן-חיים, נועם שריף, צבי אבני, ציפי פליישר, עודד זהבי.
8. מהפיכה בזמר הישראלי –
המלחין הוא המבצע או הזמר הוא המלחין
שלום חנוך, מתי כספי, אריאל זילבר, יוני רכטר, שלמה גרוניך.
9. מהפיכה הגדולה בתחום היצירה – המלחינה – האישה תופסת את מקומה הראוי :
שרה לוי-תנאי, נעמי שמר, יהודית רביץ, נורית גלרון.
10. השיר המזרחי והשיר הבלקני – פורצים קדימה וכובשים את מקומם הראוי :
אביהו מדינה, זוהר ארגוב, שלמה בר, יהודה פוליקר, מיקי גבריאלוב.

Course topics

- * The "new song" and the "Early Songs" – Analysis of styles.

- * The "Israeli Song" –

Introducing the basic typical of melodies, Rhythm, Harmony, Patterns, Musical Colors – the roll of Dramatic and Lyrical Expression and the Musical Structures.

- * The great founders of the new Israeli Songs.

- * The roll of changing styles development of the Israeli Song from 1882 until today.

- * Introducing live performances of Israeli songs – at class room and concerts.